

რა სტრატეგიულ გეგმას სთავაზობს ლალო პაპავა ოპოზიციას?

გაზეთი “კვირის ქრონიკა” – 28 სექტემბერი – 4 ოქტომბერი, № 38, 2009

აღბათ, გახსოვთ, როგორ შეყარა მიხეილ სააკაშვილმა ამას წინებზე თავისი ამაღლა და როგორ წაგვიკითხა ლექცია ახალი ეკონომიკური ხედვის ჩამოყალიბების თაობაზე, რომელიც, თურმე, უახლოეს ხანში უნდა მომზადდეს და მონათა პარლამენტს გადაეგზავნოს, თუმცა როგორც ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ლალო პაპავა ამბობს, სააკაშვილმა ეკონომიკის ახალი ხედვის მეორე ტალღა უკვე დაიწყო და თანაც, ჩვეული ნგრევით.

– ქართულ საზოგადოებაში უკვე ჩამოყალიბდა ნიჰილისტური განწყობა ყველაფრისადმი, თუნდაც იმ ნაბიჯების გამო, რა ნაბიჯებიც გადაიდგა ხელისუფლების მხრიდან და ასევე ოპოზიციის მხრიდან, თუმცა ამ შემთხვევაში არ ვლაპარაკობ ოპოზიციის ყველა ლიდერზე. ამას ამტკიცებს ის, რაც მოხდა თავდაცვის სამინისტროში, როცა იქ მეტად საეჭვო პიროვნება დანიშნეს მინისტრად და რაც, სულ რაღაც, სამიოდე დღის წინათ მოხდა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტში – ეკონომიკის ფაკულტეტი, რომელიც იყო დანგრეული, პრაქტიკულად, დამარხეს. მე უკვე ოთხი წელიწადია, ამ უნივერსიტეტის პროფესორი არ ვარ, მაგრამ მაინც გული მტკივა. თითქმის, ყველა ფაკულტეტი, ფაქტობრივად, გამოიშინა. გამოცდილი პროფესორ-მასწავლებლები, რომლებიც სახელმძღვანელოების ავტორები არიან, უმუშევრები დატოვეს და საეჭვო განათლებისა თუ საეჭვო ქმედებების მქონე ხალხი მოიყვანეს. მეტიც, დატოვეს ცარიელი ვაკანსიები, გეგონება, ხვალ მარსიდან ჩამოფრინდებიან ეკონომისტები, პროფესორები და თბილისის უნივერსიტეტში დაიწყებენ ლექციების კითხვას. ეს არის გაგრძელება იმ პოლიტიკისა, რასაც აგერ უკვე წლების განმავლობაში

გუყურებთ. თუ არ ვცდები, წელს ეკონომიკის ფაკულტეტზე, დაახლოებით, სამასმა სტუდენტმა მიიღო 100-პროცენტოანი დაფინანსება... ახლა შეხედეთ, რა დახვედებით ამ სტუდენტებს, სასწავლებელში რომ მივლენ? ჯერ ერთი, უნივერსიტეტმა სწავლა ვერ დაიწყო დროულად, მთელი ერთი თვე დაიკარგა, დღეს იწყება და მეორეც – ხუთშაბათს რომ პროფესორ-მასწავლებლებს ყრი, ორშაბათს სწავლას რის იმედაზე იწყებ?! მე ვიცი, ახლა ისევ იმ გაყრილ ხალხს მიიყვანენ, მიწვეულების სტატუსს მიანიჭებენ, ლექციებს წააკითხებენ და გაცილებით ნაკლებს გადაუხდიან. როგორ, ეს ხომ ამ საზოგადოების დაცინვაა? თუ ვინმე გამოვა და ამიხსნის, რომ ეს დემოკრატიის ახალი ტალღაა, მაშინ საერთოდ გავჩუმდები.

– ბატონო ლადო, ეს არის ახალი ეკონომიკური ხედვა, რაზეც მიხეილ სააკაშვილმა ამას წინათ უკვე ილაპარაკა.

– სანამ მაგ შეკითხვაზე გიპასუხებთ, წინა თემას ერთსაც დავამატებ: უნივერსიტეტიდან პროფესორ-მასწავლებლების გაყრაში მონაწილეობა აქვს მიღებული ორ გერმანელ პროფესორს. მე მათ არაფერს ვერჩი, შეიძლება, არ იციან, საქართველოში რა ხდება, მაგრამ მე გული მწყდება ჩემს ქართველ კოლეგებზე, რომლებიც თვითონ არიან, თავის დროზე, ამ ხელისუფლების მიერ ჩაწიხლულები. მას შემდეგ, რაც ისინი გადავიდნენ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობაზე, თვითონვე დაიწყეს ეკონომიკური ფაკულტეტის დასამარება.

– ვინ არიან ეს სულწაწყმედილები, გვარებს ვერ დამისახელებთ?

– გვარებს ვერ დავასახელებ, მხოლოდ და მხოლოდ, ადამიანური ფაქტორის გამო. შეიძლება, გონს მოეგონ... პირადად მე გაოცებული ვარ, ამ ხელისუფლების მიერ ჩაწიხლული ხალხი თუ ასეთი ამორალური საქმის კეთებაზე დასთანხმდებოდა, ნამდვილად არ მეგონა, მაგრამ, ატყობა, ცხოვრება ისეთი რამეა, ზოგიერთს ყველაფერს აკისრებინებს. ახლა რაც შეეხება სააკაშვილის ახალ ეკონომიკურ ხედვას... კი, მაგრამ ამათ ძველი ხედვა რომელი ჰქონდათ, ახალზე რომ ლაპარაკობენ? ახალი პროგრამა, რომ შეიმუშაო, ძველი უნდა გაგიცვდეს... საერთოდ, ეს მთავრობა აცრილია პროგარმებზე. ამათ რევოლუციის შემდეგ ბრძოლა გამოუცხადეს ყველა დოკუმენტს, რომელიც, შეიძლება, განხილვის საგანი იყოს და ვიდაცას მისი შეუსრულებლობის გამო პასუხიც კი მოსთხოვო, ამიტომ ყველა დოკუმენტი, რომელსაც პროგრამას ეძახიან, ეს არის პრეზენტაციისთვის

გამიზნული უბრალო მონახაზი, რასაც არავითარი დასაბუთება არ გააჩნია. ჩვენ პრემიერ-მინისტრის დონეზეც მოვისმინეთ რაღაც ფრაგმენტული განცხადება ანტიკრიზისულ ღონისძიებებთან დაკავშირებით, მან მდელიზე მოაწყო მთავრობის სხდომა. ეს ყველაფერი გაგრძელებაა იმ პიარტექნოლოგიისა, რითაც ჩვენი საზოგადოება უკვე ხუთი წლის განმავლობაში იკვებება. ამათვის მთავარია, მოიფიქრონ რაღაც ახალი პიარი. მაგალითად, კარგად მახსოვს, როგორ ჩაატარა სააკაშვილმა მთავრობის სხდომა მშენებარე სახლის სახურავზე. იქ ფონზე მშენებლები მუშაობდნენ და გვაჩვენა, ნახეთ, როგორია აღმშენებლობაო. შენ კინოში კი არ უნდა მიხვეწო, როგორია აღმშენებლობა, ქუჩაში რომ გავაღ, თვითონ დავინახავ. მე არ მჭირდება ასეთი პიარი, მაგრამ ეს არის გათვლილი მასობრივ მაყურებელზე. მაგალითად, მე გაოგნებული დავრჩი, როცა ამ ორიოდ დღის წინათ ჩვენი პრეზიდენტი... უკაცრავად, საქართველოს პრეზიდენტი ნიუ-იორკში ქართული დიასპორის წინაშე გამოვიდა. თურმე, იმისთვის, რომ აფხაზეთი და ოსეთი დაბრუნდეს, იგი მზად არის, თავისი სხეულის ნაწილებიც კი ჩაუტანოს პუტინს მოსკოვში... იცით, მართლა რაღაც ტრაგიკულ მდგომარეობაში ვართ. ჩემთვის სააკაშვილის გამოსვლა კი არ იყო შემზარავი, არამედ ის, რომ ამ დროს დარბაზში ტაში დაუკრეს.

– მე მგონი, ეგენი აქედან იყვნენ ჩაყვანილები ყვითელი ავტობუსებით.

– არა, არა...

– მაშინ, ამიხსენით, რამ გამოაშტერა ერთდროულად ამდენი ხალხი?

– აქედან წასული ადამიანები ვარდისფერი სათვალით აღიქვამენ საქართველოში მიმდინარე პროცესებს. ისინი იქ, ასე თუ ისე, კარგად არიან მოწყობილები, შორს არიან და აქაური ტკივილი არ ესმით. ისინი მხოლოდ უყურებენ სააკაშვილის ფრთიან გამონათქვამებს... უყურებენ იმას, თუ როგორი დაშაქრული ენით ლაპარაკობს დემოკრატიაზე, ეკონომიკურ მიღწევებზე, ადამიანის უფლებებზე, ხოლო ქვეყანაში რეალურად რა ხდება, მათ არ იციან. თურმე, სხეულის სხვადასხვა ნაწილს მოიჭრის, ოღონდ დაკარგული ტერიტორიები დაგვიბრუნდეს.

– უცხოეთში წასულებს დემეტრე თავდადებული ან ქეთევან წამებული გაახსენდათ და ეტყობა, ამიტომ დასცხეს ტაში.

- არ ვიცი, ასეთი პრიმიტივიზმის დონეზე არ დგას საკითხი... დღეს სააკაშვილი არის საქართველოს მხედართმთავარი და მას ცოტა მეტი გონიერება მოეთხოვება და არა სხეულის ნაწილების შეთავაზება. სააკაშვილი არა არის ჩემი პრეზიდენტი, მაგრამ მას საქართველოს პრეზიდენტი ჰქვია და არ მინდა, ქვეყანას რუსეთიდან კვლავ პრობლემები შეექმნას... არც ამდენი სისულელის მოსმენა მინდა.

- მე მგონი, მაგას ერთხელაც მართლა ჩამოაჭრიან სხეულის ნაწილებს.

- სამწუხაროდ, გეთანხმებით... რუსეთისთვის საჭირო იყო საბაბი და რუსეთის მიერ დაგებულ მახეში სააკაშვილი მშვენივრად გაება. სხვათა შორის, რუსეთთან მიმართებით საკმაოდ გაწონასწორებული და დინჯი გამოსვლა ჰქონდა “გაეროს” ტრიბუნლიდან, რაც ჩემთვის მოულოდნელი იყო. სხვათა შორის, ძალიან დაბალი დონეა ჩვენს ტელეარხებზეც, დიასპორასთან შეხვედრის კადრებს და აპლოდისმენტებს გამუდმებით იმეორებენ... ეს კიდევ ერთხელ მეტყველებს ჩვენი საზოგადოების ძალიან დაბალ პოლიტიკურ დონეზე. ორიოდ სიტყვით მინდა ვთქვა ოპოზიციის შეცდომებზეც: ეს პარლამენტი რომ ქართველი ხალხის ინტერესებს არ გამოხატავს, ცხადია, მაგრამ ოპოზიციის ლიდერები რომ აცხადებენ, ჩვენ იქ მხოლოდ დემოკრატიული არჩევნების შემდეგ შევალთო, ამას რის იმედზე ლაპარაკობენ?

- მათ სჯერათ, რომ უახლოეს ხანში დემოკრატიული არჩევნები ჩატარდება და პარლამენტში დიდი რაოდენობით შევლენ.

- თუ სააკაშვილმა უახლოეს ხანში რამე პრინციპული შეცდომა არ დაუშვა, არც ვადადელი საპარლამენტო არჩევნები იქნება და არც – საპრეზიდენტო. მე ძალიან მინდა, რომ იყოს, მაგრამ სააკაშვილმა ძალიან კარგად მოირგო ეს პარლამენტი.

- ექსპერტები ამტკიცებენ, პირიქით, ეს პარლამენტი სააკაშვილისთვის არაკომფორტულია, ჯო ბაიდენი და სხვა უცხოელი დიპლომატები ჩასწიწინებენ, შეცვალო.

- არა, მას ამის შესახებ არავინ არაფერს ეუბნება, ნუ ვიქნებით ილუზიებით შეპყრობილნი... დღეს არავინ ამბობს, რომ სააკაშვილი არის დიქტატორი, რომ არის ავტორიტარული მმართველი. არც ამერიკელებს უთქვამთ, სააკაშვილმა არჩევნები გააყალბაო, არც ევროპელებს. არავინ არ ადარებს მას ლუკაშენკოს, უგო ჩავესს

და ასე შემდეგ. სადმე ვინმემ თქვა, საქართველოში არასწორად არის არჩევნები ჩატარებული? მე ასეთი რამე არ მინახავს. ამერიკელებს ნამდვილად არ აწყობთ საქართველოში მორიგი არასტაბილურობა, მათი პრობლემა დღეს ირანია. კი, შენიშვნებს აძლევენ, მეტი დემოკრატია, მეტი სიტყვის თავისუფლება, უკეთესი საარჩევნო კოდექსი... ამაზე შორს ისინი არ წავლენ.

- სანამ სააკაშვილი აქ არის, კავკასიაში ყოველთვის ფეთქებადსაშიში სიტუაცია იქნება, ესეც ხომ კარგად იციან?

- კი, გეთანხმებით. ერთმა უცხოელმა მკითხა, რა არის საქართველოში არასტაბილურობის ყველაზე დიდი წყარო? მე ვუპასუხე, არასტაბილურობის ყველაზე დიდი წყარო არის მიხეილ სააკაშვილი-მეთქი, მაგრამ უცხოელები იმასაც ამბობენ, თქვენთან დემოკრატიული თვალსაზრისით უკეთესი სიტუაციაა, ვიდრე მეზობელ სახელმწიფოებში. ოპოზიციამ ქუჩაში დგომით რისი მიღწევაც შეიძლებოდა, იმას მიაღწია და პრაქტიკულად, ვერაფერსაც ვერ მიაღწია. შედეგად რა მივიღეთ? ყუბანეიშვილი სანატრელი გახდა “პირველ არხზე”. ყუბანეიშვილი იყო თუ არა შინაგანად ამ ხელისუფლების მხარდამჭერი, ჩვენ არ ვიცით, მაგრამ ახლა ვინც არის, იმას მითითებაც არ სჭირდება. ამ ვითარებაში მე ასე დავაყენებდი საკითხს: ოპოზიციამ სააკაშვილს უნდა მოსთხოვოს ყველა სამინისტროში თითო ვაკანსია. ამით ისინი, პრაქტიკულად, შეძლებენ ჩრდილოვანი მთავრობის ჩამოყალიბებას. მე ასევე მომხრე ვარ, რომ ესენი შევიდნენ პარლამენტში და გამოიყენონ ტრიბუნა, ქუჩის პოლიტიკოსობა არ მიიჩნევა დასავლეთში წარმატებულ პოლიტიკად. ჩემი აზრით, ახლა ადგილობრივ არჩევნებში ალასანია-სუბარის ტანდემი კარგი ჩანაფიქრია.

- კარგით, რა, ბატონო ლადო, კაცი საპრეზიდენტოდ ჩამოიყვანეს და ახლა მერობაზეც ყაბულსაა, ცოტა კომიკური სიტუაცია ხომ არ იქნება?

- ჯერ ხომ არ არის საპრეზიდენტო არჩევნები? ჯერ ერთი, ვინ არის ირაკლი ალასანია, ქართულმა საზოგადოებამ არ იცის და მეორეც - ვინაიდან საპრეზიდენტო არჩევნების პერსპექტივა უახლოესი მომავლისთვის არ გვაქვს, ამ შემთხვევაში მერის არჩევნებში უნდა მიიღოს მონაწილეობა და გვაჩვენოს, რა შეუძლია.

- რა უნდა გვაჩვენოს ალასანიამ უგულავაზე მეტი?

- სააკაშვილმა როგორ გვაჩვენა.
- ჰოდა, დაიწყო მაგანაც სახლების სახურავებზე სირბილი და ავირჩევთ.
- ეგ მეთოდი დღეს უკვე მომგებიანი აღარ არის, სხვა რამე უნდა მოიფიქროს. თუ მოიფიქრებს, იქნება წარმატებული, თუ არა და დარჩება სხვებივით უფერული.

გელა ზედელაშვილი